

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/4/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619200052
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2019:4619200052.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom Mgr. Matúšom Staríčkom vo veci starostlivosti o maloleté deti: N. N., nar. XX.XX.XXXX, H. N., nar. XX.XX.XXXX a E. N. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, deti matky: H. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXX/X, O., t. č. Y. S. XXX/X, W. a otca: W. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXX/X, O., o návrhu otca na zníženie výživného a o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a .
- II. Súd návrh matky na zvýšenie výživného z a m i e t a .
- III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 08.01.2019 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh otca na zníženie výživného na maloleté deti - na N. zo sumy 100 eur na sumu 30 eur mesačne, na H. zo sumy 50 eur na 25 eur mesačne a na E. N. zo sumy 50 eur na sumu 25 eur mesačne s účinnosťou od 01.01.2019. Návrh otec odôvodnil tým, že od poslednej úpravy výšky výživného rozsudkom vydaným Okresným súdom Topoľčany vo veci sp. zn. 11P/159/2016 sa zmenili pomery v tom smere, že je bez práce a príjmu a je evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany. Ďalej uviedol, že ukončil vysokú školu výtvarných umení, na výkon inej než pomocnej práce nemá vzdelanie ani odborné vedomosti, je v podmienke, pričom má obavy, že nemožnosť platiť výživné v súdom určenej výške mu môže spôsobiť ďalšie neprijemnosti. Je nápomocný vyhľadávať si prácu, avšak ako akademický maliar nemá zručnosť ani návyky vykonávať inú prácu.

2. Otec na pojednávaní dňa 12.03.2019 uviedol, že aktuálne nemá príjem. Je to následok toho, že je v zlom psychickom rozporení po neustálych atakoch zo strany matky detí, ktorá sa mu niekoľkokrát vyhrážala, že ho zničí. Vykonáva prácu duševného charakteru, ktorá sa nedá riadne vykonávať v duševnej nepohode. Matka detí mu svojím konaním spôsobila spoločenskú ujmu, nakoľko šíri o ňom nepravdivé informácie. Prišiel o zákazky, no snaží sa postupne dať pracovne dokopy. Taktiež prišiel o svoju múzu, pričom jeho tvorba je maľovanie obrazov. Mal otvorenú živnosť v predmete podnikania reklama a marketingové služby. Živnosť má pozastavenú od novembra 2018, odkedy bol vzatý do väzby. Vo väzbe bol 3 mesiace. Bolo to z dôvodu, že pri preberaní maloletej N. ho matka vyprovokovala a vstúpil do jej bytu. Bol odsúdený a dostal rok podmienku. Aktuálne je vedený ako nezamestnaný. Živnosť má pozastavenú minimálne do mája, odkedy možno bude mať nejaké zákazky. Snaží sa nájsť si aj stabilnú prácu. Uviedol, že výživné aktuálne platí za pomoci rodiny prostredníctvom exekútora, nedoplatok bol doplatený jeho strýkom. Otec ďalej uviedol, že v domácnosti žije s matkou, ktorá je starobná dôchodkyňa.

I naďalej bývajú v rodinnom dome, ktorý bol v ich vlastníctve. K prepisu domu došlo z dôvodu, že im mali pomôcť s refinancovaním úverov. Nájomné od podpisu nájomnej zmluvy nimi platené nebolo. Do podpisu nájomnej zmluvy platili len plyn a elektriку cca 35 a 180 eur. S matkou hradia tieto výdavky na domácnosť v jednej polovici. Styk s deťmi v súčasnosti prebieha v zmysle poslednej úpravy.

3. Matka na pojednávaní dňa 12.03.2019 s návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasila a žiadala zvýšiť výživné na maloleté deti. Návrh na zvýšenie výživného odôvodnila tým, že z aktuálneho príjmu nedokáže zabezpečiť všetky ich potreby. Proti určaniu výživného v rámci rozvodového rozsudku sa neodvolala z dôvodu, že bola vyčerpaná rozvodovým konaním, no súdom určená výška výživného bola a aj je nedostatočná. V starostlivosti o deti jej musia finančne pomáhať kolegovia z práce a rodina. Najmladší syn bude od septembra 2019 chodiť do školy, s čím sa mu zvýšia náklady, dcéra od septembra 2020 začne navštevovať strednú školu. Deti majú záujem o rôzne krúžky, pričom im nevie zafinancovať všetky ich záujmy. Ak otec nechce prispievať na deti, môže sa vzdať otcovstva k nim. Vzťahy s otcom detí majú veľmi zlé, nekomunikujú spolu. Potvrdila, že bola poškodená v trestnom konaní. Styk otca s deťmi aktuálne prebieha podľa rozsudku Krajského súdu v Nitre každý druhý víkend s tým, že jej švagriná si chodí po deti. Začiatkom októbra 2018 sa s deťmi presťahovala do 2,5-izbového bytu, kde má približne rovnaké výdavky ako mala v 1-izbovom byte. Presťahovala sa z dôvodu, aby deti mali väčší priestor. S tým jej ale pribudol výdavok na pohonné hmoty. Aktuálne bývajú na Y. S. XXX/X, W.. Prácu nezmenila. Deti navštevujú tie isté školské zariadenia. Pôžičky jej nepribudli.

4. Otec na pojednávaní dňa 12.03.2019 s návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasil z dôvodu, že postoj matky detí je smerom k nemu likvidačný. Poukázal na to, že matka rozbila rodinu, čo má vplyv na ich vzájomné vzťahy. Ak by mala matka deti rada a konala v ich záujme, tak by nelikvidovala ich otca, ku ktorému majú deti zjavne dobrý vzťah. Žiadal, aby súd znížil výživné a vytvoril tak priestor, aby sa postavil na nohy s tým, že ak bude mať viac peňazí, tak na deti prispievať bude. Ďalej uviedol, že od 13.5.2019 chce pokračovať v živnosti. V rámci záverečnej reči uviedol, že deti po ňom zdedili výtvarný talent, pričom matka im platí ZUŠ, ktorá je podľa neho zbytočná, keďže viac by sa im dokázal venovať on.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletých detí, oboznámením sa s obsahom spisov Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/159/2016 a 2T/86/2018, pripojenými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

6. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 11P/159/2016-237 zo dňa 12.06.2018 súd I. manželstvo rodičov maloletých detí rozviedol, II. maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky, IV. otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletú N. vo výške 100 eur mesačne, na maloletého H. vo výške 50 eur mesačne a na maloletého E. N. vo výške 50 eur mesačne, V. upravil styk otca s maloletými deťmi. V časti výrokov I., II., IV. rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 25.07.2018. Voči výroku V. podal otec odvolanie.

7. Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 6CoP/33/2018-262 zo dňa 24.10.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.11.2018 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti úpravy styku zmenil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý párný týždeň v roku od piatka od 18.00 hod. do nedele do 17.00 hod., v čase školských jarných prázdnin od pondelka od 09.00 hod. do stredy do 18.00 hod., v čase veľkonočných prázdnin od soboty od 09.00 hod. do nedele do 18.00 hod., v čase letných školských prázdnin v prvom týždni mesiaca júl a august od pondelka od 09.00 hod. do nedele do 18.00 hod., v čase vianočných sviatkov od 25.12. od 09.00 hod. do 26.12. do 18.00 hod. a v čase zimných školských prázdnin od 02.01. od 09.00 hod. do 05.01. do 18.00 hod..

8. V čase predchádzajúcej úpravy výšky výživného mal otec detí príjem zo živnosti s predmetom podnikania reklamné a marketingové služby. Za zdaňovacie obdobie roku 2016 jeho príjmy predstavovali 4240 eur, výdavky 1841,85 eur a základ dane 2398,15 eur. Za zdaňovacie obdobie roku 2017 jeho príjmy predstavovali 6330 eur, výdavky 4132 eur a základ dane 2197,99 eur. Žil spolu so svojou matkou v dvojposchodovom rodinnom dome. Jeho matka poberala starobný dôchodok vo výške 550 eur. Finančné zaťaženie otca v tom čase len v podobe splátok pôžičiek a energií na dom predstavovalo 900 eur, pričom otec počas konania uviedol, že dosahuje príjem cca 700 eur. Súd pri poslednom posudzovaní výšky výživného preto vyslovil, že musí mať iný príjem, z ktorého dokáže uhrádzať svoje výdavky i výživné.

9. Matka v čase predchádzajúcej úpravy výšky výživného spolu s deťmi bývala v 1-izbovom nájomnom byte, za obdobie 10/2017-05/2018 jej čistý priemerný mesačný príjem predstavoval 767,09 eur. Poberala prídavky na tri deti vo výške 71,04 eur. Splácala úvery 65 eur (ČSOB), 80 eur (VÚB), 40 eur (chladnička a práčka).

10. N. navštevovala ZŠ na ul. V. v O., kde sa uhrádzala strava 35 eur. H. a E. N. navštevovali MŠ na ul. O. v O., kde matka uviedla náklady 80 eur. Deti boli zdravé.

11. Trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 14.12.2018 sp. zn. 2T/86/2018-189, právoplatným dňa 28.12.2018, bol otec maloletých detí uznaný vinným zo spáchania prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písmeno d) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, ktorý bol podmienene odložený s určením skúšobnej doby vo výmere 1 rok s probačným dohľadom. Zároveň mu bolo uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze vstupu do bytu poškodenej (matky maloletých detí). Trestného činu sa opustil tak, že dňa 07.10.2018 o 18,30 hod. neoprávnene vnikol do bytu, v ktorom býva na základe zmluvy o nájme bytu poškodená spoločne s maloletými deťmi tak, že po tom, ako obvinený zaklopal na vchodové dvere bytu, poškodená najprv cez zatvorené vchodové dvere a následne cez pootvorené dvere tomuto povedala, aby počkal vonku pred bytovkou, že si neželá, aby chodil až k dverám jej bytu, na čo obvinený zareagoval tak, že počas zatvárania vchodových dverí bytu poškodenou, rukami zatlačil do vchodových dverí takou silou, že poškodená ich neudržala, čím prekonal jej odpor, vošiel do bytu, kde oboma rukami sácal do poškodenej, vykrikoval po nej, vulgárne jej nadával, súčasne sa jej pokúšal vytrhnúť z ruky mobil, nakoľko poškodená simulovala telefonát na políciu, čo sa mu nepodarilo, obvinený naďalej sácal a tlačil poškodenú do bytu tak, že ju odtlačil asi 5 metrov od dverí až do kuchyne a tu ju udrel do ramena, pričom keď poškodená chcela volať na políciu, tak sa jej snažil opätovne vytrhnúť telefón, na čo sa poškodená postavila proti obvinenému a po predošlých márných výzvach aby opustil byt, obvineného spoločne s ďalšou osobou, ktorá bola v byte poškodenej na návšteve so svojimi tromi maloletými deťmi a ktorej tiež obvinený vulgárne nadával a sácal do nej, vytlačili spoločne obvineného z bytu von a zamkli vchodové dvere.

12. Otec maloletý bol vo väzbe od 07.10.2018 do 14.12.2018.

13. N. v súčasnosti navštevuje 8. ročník ZŠ na ul. V. v O., chodí na dramatický a výtvarný krúžok. H. a E. lfe i naďalej navštevujú MŠ na ul. O. v O..

14. Otec je v súčasnosti registrovaný ako SZČO, živnosť má pozastavenú od 13.11.2018 do 13.05.2019. Za zdaňovacie obdobie roku 2018 jeho príjmy predstavovali 5600 eur, výdavky 3947,53 eur a základ dane 1652,47 eur. Je v evidencii uchádzačov o zamestnanie a žiadateľov o dávku v nezamestnanosti od 15.12.2018, ale nárok na uvedenú dávku mu nevznikol. V mesiaci január 2019 mu bol vyplatený resocializačný príspevok vo výške 40 eur. I naďalej žije v rodinnom dome spolu so svojou matkou, kde náklady na dom predstavujú 180 eur mesačne (plyn) a 35 eur (elektrina). Náklady na dom platia s matkou na polovicu. Nájomné podľa vyjadrenia otca neplatia. Jeho úverová zaťaženosť sa nezmenila. Spláca úvery vo VÚB, a.s. s výškou splátok 150 eur, 80 eur, 440 eur a 70 eur. Úvery, ktoré splatil, boli splatené ešte pred posledným rozhodnutím o výške výživného. Jeho matka poberá dôchodok vo výške 538,10 eur (starobný a vdovský) a 92,46 eur z O.. Voči otcovi je vedené exekučné konanie vo veci výživného na maloleté deti, pričom otec celé dlžné výživné doplatil.

15. Matka detí je i naďalej zamestnankyňou Strednej odbornej školy agrotechnickej v Topoľčanoch. Jej priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od 06/2018-01/2019 predstavoval 821,55 eur.

16. Výdavky uviedla nasledovné: 220 eur nájom, plyn 50 eur, stravné N. 23-35 eur, N. 2x ročne okuliare 120 eur (očnú ambulanciu navštevovali aj predtým), N. 1x ročne výtvarná 30 eur a ZRPŠ 20 eur (na ZUŠ chodila aj predtým), N. škola ZRPŠ 20 eur, poistenie auta 120 eur ročne, telefón 25 eur, telefón N. 20 eur, E. 30 eur školné a 25 eur strava v MŠ, u H. znížené výdavky na MŠ z dôvodu návštevy predškolskej triedy (16 eur strava na pol roka), nafta 90 eur mesačne, splátky úverov - elektrospotrebiče 17,83 eur (chladnička), 10 eur (práčka), ČSOB 81,52 eur, OTP banka 63,78 eur (uhrádzané aj v čase predchádzajúcej úpravy).

17. Podľa § 121 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

18. Podľa § 62 ods. 1 ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19. Podľa § 62 ods. 2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20. Podľa § 62 ods. 4 ZoR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

21. Podľa § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

23. Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Pri posudzovaní výšky výživného súd posudzoval, či u účastníkov konania došlo k zmene pomerov, pričom na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že od poslednej úpravy výšky výživného síce k zmene pomerov posudzovaných osôb došlo, no nie spôsobom, ktorý by odôvodňoval zvýšenie alebo zníženie výživného na maloleté deti.

25. Otec svoj návrh odôvodňoval spoločenskou ujmou, likvidačným správaním sa matky detí voči jeho osobe, stratou psychickej pohody, stratou múzy a potrebou vytvorenia dočasného priestoru na zastabilizovanie jeho pracovných vzťahov. Otec bol trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 14.12.2018 sp. zn. 2T/86/2018-189, právoplatným dňa 28.12.2018, uznaný vinným zo spáchania prečinu porušovania domovej slobody, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, ktorý bol podmienenečne odložený s určením skúšobnej doby vo výmere 1 rok s probačným dohľadom. Zároveň mu bolo uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze vstupu do bytu poškodenej (matky maloletých detí). Otec maloletých detí bol vo väzbe od 07.10.2018 do 14.12.2018. U otca došlo k tej zmene pomerov, že z dôvodu trestného konania a výkonu väzby má v súčasnosti pozastavenú živnosť a je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Súd v tejto súvislosti však poukazuje na to, že otec sa dopustil trestného činu (voči matke maloletých detí), pričom k údajnej zmene jeho spoločenského postavenia došlo jeho zavineným protispoločenskými konaniami. Za takéhoto stavu možno konštatovať, že súčasnú situáciu si fakticky sám zaviniť, a preto nemôže mať negatívny vplyv na výšku jeho vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom. Otec sa v súčasnosti nenachádza vo väzbe ani vo výkone trestu odňatia slobody a neexistuje tak objektívna prekážka, aby nemohol vyvinúť maximálne úsilie na dosiahnutie predchádzajúceho príjmu. Otec navyše sám svoj stav označil za dočasný, pričom vyslovil, že od 13.05.2019 chce v živnosti pokračovať. Jeho bytové, výdavkové pomery i aktuálne náklady na bývanie sa pritom nezmenili. Nedoplatok na výživnom v súčasnosti nemá a toto je riadne hradené prostredníctvom súdneho exekútora. Súd preto návrh otca na zníženie výživného zamietol pri aplikácii § 75 ods. 1 ZoR per analogiam.

26. Návrh matky na zvýšenie výživného súd zamietol z dôvodu, že v konaní nebola preukázaná taká zmena pomerov na strane posudzovaných osôb, ktorá by zvýšenie výživného odôvodňovala. Bytové pomery matky a detí sa síce zmenili, no náklady na bývanie sú podľa vyjadrenia matky približne rovnaké

ako v čase poslednej úpravy. Deti navštevujú tie isté školské zariadenia, pôžičky matke nepribudli. V rámci výdavkov jej pribudol výdavok na pohonné hmoty z dôvodu zmeny bydliska. Matka v čase predchádzajúcej úpravy výšky výživného mala čistý priemerný mesačný príjem 767,09 eur. Jej priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od 06/2018-01/2019 predstavoval 821,55 eur. Čiastočne tak došlo k zvýšeniu jej príjmu. U H. má znížené výdavky na MŠ z dôvodu návštevy predškolskej triedy. Zároveň príjmové pomery otca v súčasnosti neumožňujú platiť vyššie výživné. Ako dôvod zvýšenia výživného neobstojí argumentácia matky, že odvolanie voči pôvodnému rozsudku nepodala z dôvodu, že bola vyčerpaná rozvodovým konaním. Tým, že nepodala odvolanie, sa rozsudok súdu v časti vyživovacej povinnosti stal právoplatným a právne záväzným, pričom nový návrh vo veci samej nemôže nahrádzať opravný prostriedok (odvolanie). Tiež neobstojí odôvodnenie návrhu matky tým, že najmladší syn bude od septembra 2019 chodiť do školy a dcéra od septembra 2020 začne navštevovať strednú školu, keďže pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku.

27. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.